

UOT 336.7

Həsən Vüqar oğlu QƏNBƏROV
Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
İqtisadiyyat İnstitutunun doktorantı
E-mail: hasan.ganbarov@hotmail.com

AZƏRBAYCANDA BANK SEKTORUNUN İNKİŞAF GÖSTƏRİCİLƏRİ

Xülasə

Tədqiqatın məqsədi - Azərbaycanda bank sektorunun inkişaf göstəricilərinin qiymətləndirilməsindən ibarətdir. Araşdırma nəticəsində Azərbaycanda bank sektorunun inkişaf göstəricilərinin statistik məlumatlar əsasında təhlil edilməsi, həmçinin Azərbaycanın bank sektorunun rəqabət qabiliyyətinin idarə olunması mexanizmlərinin müəyyən edilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Tədqiqatın metodikası - tədqiqat zamanı sistemli təhlil, analitik prosedurlar, müqayisəli qiymətləndirmə kimi üsullardan istifadə olunmuşdur.

Tədqiqatın tətbiqi əhəmiyyəti - təhlil nəticəsində maliyyə inkişafı ilə iqtisadi artım arasında əlaqənin olduğu və bu əlaqənin maliyyə inkişafından iqtisadi artıma doğru olduğu qənaətinə gəlinmişdir. Azərbaycanda ÜDM-in və ixracın həcmının sürətli artması, əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşması və nominal gəlirlərinin artması bank sektorunun inkişafına da ciddi təsir göstərmişdir.

Tədqiqatın nəticələri - araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, son illər Azərbaycanda bank sektoru üzrə səmərəlilik göstəricilərində yaxşılaşma baş vermişdir. Lakin əsas məsələlərdən biri qeyri-faiz gəlirlərinin artırılması və bankların prudensial normativlərə uyğunluğunun artırılmasıdır.

Tədqiqatın orijinallığı və elmi yeniliyi - Azərbaycanın bank sektoru üzrə səmərəlilik göstəriciləri, təmərküzləşmə dərəcəsi hesablanmış və kompensasiya olunan əmanət məbləğinin adambaşına düşən ÜDM-ə nisbətinin bir sıra ölkələrlə müqayisəsi aparılmışdır.

Açar sözlər: *bank sektoru, iqtisadi inkişaf, əmanətlər, pul siyasəti, kredit.*

Giriş

İqtisadi artım bütün ölkələr üçün çox vacibdir. Ölkələrin həyata keçirdiyi iqtisadi siyasətin əsas məqsədlərindən olan iqtisadi artıma nail olmaq, eləcə də artımı davamlı etməkdən ibarətdir ki, bu da çox çətin və zəruri bir prosesdir. Artıma təsir edəcək bir çox iqtisadi faktorlar var və bu amillərdən birinin bank sektoru olduğunu söyləmək olar. Banklar pul siyasəti və monetar nəzarət kanalı olmaqla yanaşı, iqtisadiyyatın restrukturizasiyasında və uzunmüddətli dayanıqlı makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsində effektiv institutlardır.

Azərbaycan Respublikası müstəqillik əldə etdikdən sonra iqtisadi sahədə öz suveren hüquqlarını reallaşdırmağa, müstəqil siyasət həyata keçirməyə başladı. Bu siyasətin əsas istiqamətlərini müxtəlif mülkiyyət formaları əsasında yaradılmış iqtisadi sistem, bazar iqtisadiyyatına keçid və dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya təşkil edirdi. Bank sektoru Azərbaycanda inkişaf edən sektorlardan biridir. Bank sektoru Azərbaycanın maliyyə sektorunun mühüm elementidir. Bu gün banklar aktiv və kapitalın həcminə, regional əhatə dairəsinə görə digər maliyyə vasitəçilərini dəfələrlə üstələyir. Azərbaycan Mərkəzi Bankının kommertiya banklarına dəstəyi bu sektorun inkişafını təmin edir. Banklar arasında rəqabət sektorun inkişafına səbəb olan amillərdən biridir. Banklar müştərilərinə təqdim etdikləri xidmətlərin sayını və keyfiyyətini günü-gündən artıraraq, müştərilərinin etibarını qazanmağa çalışırlar. Bu gün Azərbaycanın bank sektorunda mühüm və sürətli inkişaf baş verir.

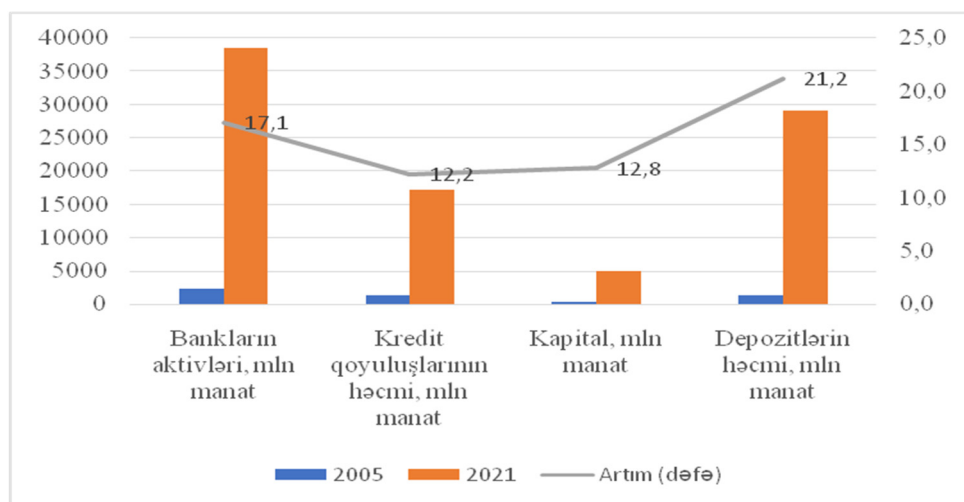
Nəzəri aspektlər

Banklar yerinə yetirdikləri funksiyalara görə ölkə iqtisadiyyatının inkişafı prosesində mühüm rol oynayırlar. İlk dəfə 1911-ci ildə alman alimi Joseph Schumpeter iqtisadi artım prosesində maliyyə sisteminin mühüm qolu olan bankların olduqca vacib rol oynadığını bildirmişdir. O, iddia

edirdi ki, real sektor artımı maliyyə sektorunun inkişafına əsaslanır. [1] Bundan əlavə müasir tədqiqatçılarda bank sektorunun iqtisadi inkişafda rolu ilə bağlı bir sıra araşdırmalar aparmışdılar. Thorsten Beck və Levine (2004) bank sektorunun inkişafı ilə iqtisadi artım arasındakı əlaqəni araşdırdılar. Tədqiqat 1976-1998-ci illər arasında beşillik məlumatlarla cəmi 40 ölkədə panel analiz üsulu ilə aparılmışdır. Araşdırmada bank sektorunun inkişafı, bankların özəl sektora verdiyi kreditlərin ÜDM-ə nisbəti ilə təmsil olunub. Aparılan təhlillər nəticəsində bank sektorunun inkişafı ilə iqtisadi artım arasında əhəmiyyətli və müsbət əlaqə müəyyən edilmişdir. [2] Həmçinin Türkiyə iqtisadçıları Aslan Özgür və İsmayil Küçükaksoy (2006) maliyyə inkişafı ilə iqtisadi artım arasındakı əlaqəni araşdırdılar. Təhlil Türkiyə üçün 1970-2004-cü illər üçün illik məlumatlardan istifadə etməklə zaman sıraları səbəb-nəticələrinin təhlili metodundan istifadə etməklə qiymətləndirilmişdir. Tədqiqatda maliyyə inkişafı özəl sektorun kreditlərinin həcmi ilə təmsil olunub. Təhlil nəticəsində maliyyə inkişafı ilə iqtisadi artım arasında əlaqənin olduğu və bu əlaqənin maliyyə inkişafından iqtisadi artıma doğru olduğu qənaətinə gəlinmişdir. [1]

Azərbaycanda bank sektorunun inkişafı

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra həyata keçirilən iqtisadi islahatlar və dünya bazara neft ixracının artması ilə ÜDM-in və ixracın həcmi sürətli artmış, əhalinin sosial vəziyyəti yaxşılaşmışdır. İqtisadiyyatda artımın olması və əhalinin nominal gəlirlərinin artması bank sektorunun inkişafına da ciddi təsir göstərmişdir. Bankların inkişaf etməsi ilə yanaşı sektorda rəqabətin artması və Mərkəzi Bankın 2010-cu ildə bank kapitalına minimum tələbin 10 mln manatdan 50 mln manata çatdırılması bank sektorunun formalaşmasında mühüm rol oynamışdır. 2015-ci ildə Azərbaycanın milli valyutası manatın 2 dəfədən çox ucuzlaşması bank sektoruna ciddi təsir göstərmiş bə bəzi bankların bağlanması səbəb olmuşdur. Belə ki, 2005-ci ildə ölkədə 44 bank fəaliyyət göstərmiş və 2010-cu ildə daha bir bank yaranaraq bankların sayı 45-ə çatmış, ancaq 2015-ci il devalvasiyasından sonra 15 bank bağlanaraq bankların sayı 30-a düşmüşdür. 2020-ci ildə isə 4 bank bağlanmış və hazırda ölkədə mövcud bankların sayı 26-dır. [3] Bank sektoru bu dövrdə bütün göstəricilər üzrə kəskin artmışdır. Belə ki, Qrafik 1-dən görüldüyü kimi 2021-ci ildə Azərbaycanda bank sektorunun aktivlərinin həcmi 2005-ci illə müqayisədə 17.1 dəfə, kredit qoyuluşlarının həcmi 12.2 dəfə, bank kapitalının həcmi 12.8 dəfə, depozitlərin həcmi isə 21.2 dəfə artmışdır.



Qrafik 1. Azərbaycanın bank sektorunun inkişafı

Mənbə: Qrafik AMB, Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının məlumatları əsasında müəllif tərəfindən hesablanmışdır.

Bank sektorunda səmərəlilik göstəriciləri üzrə də artım baş vermişdir. Belə ki, 2005-ci ildə bank aktivlərinin ÜDM-də xüsusi çəkisi 18%, kredit qoyuluşlarının həcmi qeyri-neft ÜDM-ində xüsusi çəkisi 23.8% olsa da, 2021-ci ildə müvafiq olaraq 41.4 və 29.6% təşkil etmişdir. [3], [4] Mühüm göstəricilərdən biri olan kredit qoyuluşlarında dollarlaşmanın azalmasıdır. Belə ki, 2005-

ci ildə xarici valyutada kredit qoyuluşlarının xüsusi çəkisi 62,3% olsa da, 2021-ci ildə bu göstərici 25.8%-ə düşmüşdür. (Cədvəl 1)

Cədvəl 1.

Bank sektorunun səmərəlilik göstəriciləri

	2005	2010	2015	2017	2018	2019	2020	2021
Bank aktivlərinin ÜDM-də xüsusi çəkisi %-lə	18,0	31,3	64,2	39,8	37,0	40,1	44,3	41,4
Kredit qoyuluşlarının qeyri-neft ÜDM-ində xüsusi çəkisi %-lə	23,8	49,7	57,7	26,7	27,9	30,4	28,6	29,6
Xarici valyutada kredit qoyuluşlarının xüsusi çəkisi %-lə	62,3	36	49,4	40,9	38	35,6	29,8	25,8
Xarici valyutada depozitlərin xüsusi çəkisi %-lə	79,5	58	81,6	72,4	65,3	61	56,4	49,4
Qeyri-işlək kreditlərin xüsusi çəkisi %-lə	4,7	5,4	5,3	13,8	12,2	8,3	6,1	4,2
Xalis mənfəətin aktivlərə nisbəti %-lə (ROA)	1,9	0,9	1,5	3,2	0,9	1,6	1,8	1,6
Xalis mənfəətin kapitala nisbəti %-lə (ROE)	11	6,3	8,9	23,8	6,9	11,7	12,1	12,3
Müştərilərə kreditlər üzrə orta faiz dərəcələri (dövrün sonuna)	17,7	17,4	14,2	12,1	11,8	9,69	9,22	9,15
Depozitlər üzrə orta faiz dərəcələri (dövrün sonuna)	10,6	8,2	7,2	5,6	4,9	4,5	4,5	4,3
Marja %-lə	7,1	9,2	7	6,5	6,9	5,19	4,72	4,85

Mənbə: Cədvəl AMB, Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının məlumatları əsasında müəllif tərəfindən hesablanıb.

Bank sektorunun rəqabətqabiliyyətlilik dərəcəsinin ölçülməsi üçün beynəlxalq təcrübədə ən mühüm göstərici təmərküzləşmə dərəcəsinin ölçülməsidir. Bu adətən beynəlxalq praktikada bank sektorunun müxtəlif göstəriciləri üzrə 10 bank, 5 bank və 3 bankın ümumi bank sektorunda xüsusi çəkisinin ölçülməsi ilə müəyyən edilir. 2021-ci ilin statistik məlumatlarına görə 10 bankın aktivlərinin ümumi bank sektorunun aktivlərində xüsusi çəkisi 75.87 %, 5 bankın xüsusi çəkisi 64.56%, 3 bankın isə 55.68% təşkil edir. Bu göstəricilər kredit qoyuluşları üzrə müvafiq olaraq 70.16%, 56.29% və 44.28%, depozit portfeli üzrə 42.78%, 36.84% və 32.31% təşkil edir. Cədvəl məlumatlarından görüldüyü kimi, bank sektorunda aktivlər, balans kapitalı və xalis mənfəət üzrə təmərküzləşmə digər göstəricilər - depozitlər, faiz və qeyri-faiz gəlir-xərcləri ilə müqayisədə daha yüksəkdir. Ancaq 2005-ci illə müqayisədə bank sektorunda təmərküzləşmə xeyli azalmışdır. Belə ki, aktivlər üzrə 10 bankın xüsusi çəkisi 2005-ci ildə 95%-dən çox olsa da, 2021-ci ildə 75,9%-dək azalmışdır. Bu əsasən Beynəlxalq Bankın aktivlərinin çox hissəsinin 2015-ci ildə Aqrar Kredito ötürülməsilə olmuşdur. [4] Ancaq inkişaf etmiş ölkələrdə bank sektorunun təhlili göstərir ki, hazırda Azərbaycanda bankların təmərküzləşməsi həmin ölkələrlə müqayisədə nisbətən aşağıdır. Məsələn, statistik məlumatlara görə, Kanada, Fransa və Hollandiyada 3 bankın aktivlərinin xüsusi çəkisi 85%-dən yüksəkdir. Ancaq Yaponiya və ABŞ-da bank sektorunda təmərküzləşmə digər ölkələrlə müqayisədə çox aşağıdır. Belə ki, bu ölkələrdə 5 bankın aktivlərinin ümumi bank sektorunun aktivlərində xüsusi çəkisi müvafiq olaraq 44 və 46%-dir. (Cədvəl: 2)

Azərbaycan bank sisteminin əsas xüsusiyyətlərindən biri, adətən vahid filial bank növü olan, müəyyən ixtisaslaşma olan investisiya sahələrini maliyyələşdirmək və kommersiya bankçılığı adlanan qısamüddətli kredit sahəsində çalışmaqdır. Azərbaycan Respublikasında bankların əsas fəaliyyət sahəsi kreditlərin verilməsi ilə bağlıdır. Banklar ümumiyyətlə hökumətə və oxşar dövlət qurumlarına kredit xidmətləri göstərir. Bununla belə, kredit xidmətlərində mühüm çatışmazlıqları

qeyd etmək lazımdır: investisiya məqsədlərinə xidmət edən kreditlər ya mənfə, ya da kiçik bir paya malikdir. Ümumilikdə verilən kreditlərin 90%-dən çoxu qısamüddətli kreditlərdir.

Cədvəl 2.

Azərbaycanda bank sektorunun təmərkiüzləsmə dərəcəsi (2021)

	10 bankın xüsusi çəkisi (%-lə)	5 bankın xüsusi çəkisi (%-lə)	3 bankın xüsusi çəkisi (%-lə)
Aktivlər	75,87	64,56	55,68
Cəmi Kreditlər	70,16	56,19	44,28
Depozit Portfeli	42,78	36,84	32,31
Balans Kapitalı	71,34	61,74	50,89
Xalis Mənfəət	72,19	70,25	65,92
Faiz gəlirləri	58,77	46,97	40,67
Faiz xərcləri	55,81	36,38	29,31
Qeyri-faiz gəlirləri	59,66	52,17	49,30
Qeyri-faiz xərcləri	53,09	41,23	35,22

Mənbə: Cədvəl AMB, Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının məlumatları əsasında müəllif tərəfindən hesablanıb.

Bank sektoru Azərbaycanın maliyyə sektorunun mühüm elementidir. Bu gün banklar aktiv və kapitalın həcminə görə, regional əhatə dairəsinə görə digər maliyyə institutlarını dəfələrlə qabaqlayır. Azərbaycanda ikimərhələli bank sektoru mövcuddur. Birinci mərhələdə Azərbaycan Mərkəzi Bankı fəaliyyətini davam etdirir, ikinci mərhələdə isə dövlət bankları, kommersiya bankları və bank olmayan kredit təşkilatları fəaliyyət göstərir.

Məlumdur ki, banklar əhalidən əmanət cəlb edir və öz adından yerləşdirir. Buna görə də çağdaş dövrdə bankların əsas vəzifələrindən biri də bilavasitə əmanətçilərin mənafeyinə xidmət etməkdən ibarətdir. Bu məqsədlə Banklar əmanətçiləri əmanət siyasəti barədə ictimaiyyəti məlumatlandırır, maarifləndirir, ictimaiyyət arasında əmanət qoyuluşları və banklarla bağlı sorğuların keçirilməsi, eləcə də əhalinin əmanət-investisiya davranışlarının təhlili və qiymətləndirilməsi, bu sistemin səmərəliliyi baxımından mühüm işlər görürlər. Bu baxımdan, ölkədə bank sisteminin inkişafına və əhalinin bank sistemində inamının qazanılması və daha da artırılması baxımından beynəlxalq təcrübədə olduğu kimi Azərbaycanda da Əmanətlərin sığortalanması Fondu yaradılmışdır (ƏSF). Beynəlxalq təcrübə göstərir ki, bütövlükdə, bank sistemində əmanətlərin qorunması mexanizmi ilə xüsusi ixtisaslaşmış qurumlar fəaliyyət göstərir. Belə qurumlar Azərbaycanda da yaradılmış və hal-hazırda da fəaliyyət göstərir. ƏSF beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq sığorta hadisəsi baş vermiş bankın əmanətçilərinə kompensasiya məbləği ödəyir. Kompensasiyanın məbləği ölkədən ölkəyə fərqlidir. Əmanətlərin məbləğinin artırılması ölkənin iqtisadi inkişafında gələcək artım meyillərinin və makroiqtisadi tələblərin nəzərə alındığını göstərir. Digər tərəfdən, kompensasiya olunan əmanətlərin məbləğinin artırılması milli bank sisteminin beynəlxalq rəqabət qabiliyyətinin yüksəlməsinə müsbət təsir göstərir. Cədvəl 3-dən görüldüyü kimi, Azərbaycanda kompensasiya olunan məbləğin adambaşına düşən ÜDM-ə nisbəti göstəricisi əksər ölkələrdəki səviyyədən yüksəkdir ki, bu da müsbət amil kimi qiymətləndirilməlidir.

Azərbaycanda ƏSS-də əmanətlərin qorunmasının əsas meyarı illik faiz dərəcəsi əsasında müəyyən olunmasıdır. Belə ki, hər ilin əvvəlinə Fondun Himayəçilik Şurası Mərkəzi Bankla razılaşdırılmaqla qorunan əmanətlər üzrə faiz dərəcəsinin yuxarı həddini müəyyən edir və həmin faizdən yuxarı olan əmanətlər qorunmur. Başqa sözlə, Azərbaycanda qorunan əmanətlər 100 000 manatdır. Lakin, 12%-dən yuxarı olan əmanətlər isə qorunmur. Eyni zamanda xarici valyutada olan əmanətlər isə 100 000 manat ekvivalentində, lakin 2.5% dən çox olan əmanətlər qorunmur. Fikrimizcə, belə bir həddin qoyulması banklar arasında rəqabət mühitinin olmasının qarşısını almaqla bərabər,

Azərbaycanda əmanətçilərin sosial hüquqlarını məhdudlaşdırır. Belə vəziyyət banklarda əmanət cəlb etmək baxımından rəqabətin pozulmasına səbəb olur.

Cədvəl 3.

2021-ci ildə kompensasiya olunan əmanət məbləğinin adambaşına düşən ÜDM-ə nisbəti

Ölkələr	Kompensasiya olunan məbləğ /Adambaşına düşən ÜDM	Adambaşına düşən ÜDM ABŞ dolları ilə
Azərbaycan	12,5	4207
Rusiya	2,7	8694
Qazaxıstan	4,8	7019
Belçika	1,4	43533
Finlandiya	1,3	44492
Almaniya	1,5	40875

Mənbə: Müəllif tərəfindən hesablanıb

Digər tərəfdən isə əmanətçilər əmanət yerləşdirmək baxımından bank seçimində maraqlı olurlar. Təcrübə göstərir ki, bununla bağlı məhdudiyyətin əmanətçilərin üzərinə deyil, bankların üzərinə qoyulması daha məqsədəuyğundur. Məsələn, faiz dərəcəsi ilə bağlı Qazaxıstanda da belə bir məhdudiyyət vardır. Lakin Qazaxıstanda belə məhdudiyyət bankların üzərinə qoyulmuşdur. İnkişaf etmiş ölkələrdə isə qorunan əmanətlər yalnız məbləğlə müəyyən edilir.

Nəticə

Azərbaycanda bank sektorunun istər statistik və istərsə də riyazi hesablamaları onu deməyə əsas verir ki, ilk növbədə bu sektorda rəqabətin təmini və daha da inkişaf etdirilməsi üçün potensial imkanlar var. Belə ki, hesablamalar göstərir ki, konsentrasiya səviyyəsi üzrə ən yüksək dəyər Azərbaycan Beynəlxalq Bankındadır. Lakin bu bankda belə aktivlər üzrə konsentrasiya səviyyəsi 1000 belə deyil. Eyni zamanda, Aktivlər üzrə 3 iri bankın təmərküzləşmə həddi 56%, 5 bankın 65% və 10 bank üzrə isə 76%-dir. Bank sektorunun inkişafı ilə bağlı başqa bir məqam isə səmərəlilik göstəriciləri ilə bağlıdır. Belə ki, 2021-ci ildə banklar üzrə gəlirlilik marjası 2005-ci illə müqayisədə 2.25% azalmışdır ki, bu da bir tərəfdən banklar arasında rəqabətin artmasını göstərir. Bu baxımdan ən zəruri məsələ bankların baş verə biləcək risklərə qarşı dayanıqlığının artırılmasıdır. Bunun üçün, bankların qeyri-faiz gəlirlərinin artırılması, banklara qarşı prudensial tələblərin artırılması və rəqabət mühitinin genişləndirilməsi önəmli məsələlərdən biridir.

ƏDƏBİYYAT

1. PARASIZ, İlker, Modern Bankacılık Teori ve Uygulama, İstanbul, 2000
2. SIMPSON, Carolyn, Choosing a Career in Banking and Finance, New York, 1999
3. <https://aba.az/banklar/renkinql%c9%99r/>
4. <https://abb-bank.az/az/haqqimizda/melumatlarin-aciqlanmasi>
5. <https://www.cbar.az/page-41/macroeconomic-indicators>

*Гасан Вугар оглы Ганбаров
докторант Института Экономики,
Министерства Науки и Образования Азербайджана
E-mail: hasan.ganbarov@hotmail.com*

Показатели развития банковского сектора Азербайджана

Резюме

Целью исследования - оценка показателей развития банковского сектора Азербайджана. В результате исследования планируется проанализировать показатели развития банков-

ского сектора Азербайджана на основе статистических данных, а также определить механизмы управления конкурентоспособностью банковского сектора Азербайджана.

Методология исследования – в ходе исследования использовались такие методы, как систематический анализ, аналитические процедуры и сравнительная оценка.

Прикладная значимость исследования – в результате анализа сделан вывод, что существует связь между финансовым развитием и экономическим ростом, и эта связь - от финансового развития к экономическому росту. Быстрый рост ВВП и объема экспорта в Азербайджане, улучшение социального положения населения и увеличение номинальных доходов населения оказали серьезное влияние на развитие банковского сектора.

Результаты исследования - в результате исследования было установлено, что в последние годы в Азербайджане наблюдается улучшение показателей эффективности банковского сектора. Однако одним из основных вопросов является увеличение непроцентных доходов и повышение степени соблюдения банками пруденциальных нормативов.

Оригинальность и научная новизна исследования – рассчитаны показатели эффективности банковского сектора Азербайджана, степень концентрации и проведено сравнение отношения суммы возмещаемых депозитов к ВВП на душу населения с рядом стран.

Ключевые слова: *банковский сектор, экономическое развитие, депозиты, денежно-кредитная политика, кредит.*

Hasan Vugar Ganbarov
Doctoral student of the Institute of Economics
of the Ministry of Science and Education of Azerbaijan
E-mail: hasan.ganbarov@hotmail.com

Development indicators of the banking sector in Azerbaijan

Summary

The purpose - of the study is to assess the development indicators of the banking sector in Azerbaijan. As a result of the research, it is planned to analyze the development indicators of the banking sector in Azerbaijan based on statistical data, as well as to determine the mechanisms of managing the competitiveness of the banking sector of Azerbaijan.

Methodology of the research - methods such as systematic analysis, analytical procedures, and comparative evaluation were used during the research.

Applied significance of the study - as a result of the analysis, it was concluded that there is a relationship between financial development and economic growth, and this relationship is from financial development to economic growth. Rapid growth of GDP and export volume in Azerbaijan, improvement of the social condition of the people and increase of the nominal income of the population had a serious impact on the development of the banking sector.

The results of the study - as a result of the study, it was determined that there has been an improvement in the efficiency indicators of the banking sector in Azerbaijan in recent years. However, one of the main issues is increasing non-interest income and increasing banks' compliance with prudential regulations.

The originality and scientific novelty of the research - the efficiency indicators of the banking sector of Azerbaijan, the degree of concentration were calculated and the ratio of the compensated deposit amount to GDP per capita was compared with a number of countries.

Key words: *banking sector, economic development, deposits, monetary policy, credit.*